

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6939/2537

นางสาว ดวง ดาว ศรีเพริศผู้ร้อง นาง ทอง ดี ศรีเพริศผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1463, ป.พ.พ. มาตรา 1598/16, ป.พ.พ. มาตรา 28

ย่อ / หลักกฎหมาย

กรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ความสามารถจะต้องตั้งคู่สมรสเป็นผู้อนุบาลก่อนเพียงคนเดียว หากมีผู้อื่นร้องขอและมีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลก็ได้ การจะตั้งทั้งคู่สมรสและบุคคลอื่นเป็นผู้อนุบาลร่วมกัน จะไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1463 การจัดการสินสมรสของคนไร้ความสามารถ ผู้อนุบาลต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/16 คือถ้าเป็นการจัดการตามมาตรา 1476 วรรคหนึ่ง ก็จะต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อนจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลร่วมกับผู้คัดค้าน

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ผู้ร้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของนายวิมลหรือวิมลศักดิ์กับนางนิത്യศรีเพริศ นางนิത്യตายเมื่อปี 2506 นายวิมลมีอาการสมองเสื่อม ขาดความรู้สึกผิดชอบเดินไม่ได้ พุดเลอะเลือน มีลักษณะเป็นคนไร้ความสามารถ นายวิมลมีทรัพย์สินที่ดินจำนวน 14 แปลง ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ดูแลรักษาผลประโยชน์ในทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อมิให้เกิดความเสียหาย ผู้ร้องไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามกฎหมายที่จะเป็นผู้อนุบาล ขอให้มีคำสั่งว่านายวิมลหรือวิมลศักดิ์ ศรีเพริศ เป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า นายวิมลกับผู้คัดค้านจดทะเบียนสมรส เมื่อปี 2511 และมีบุตรด้วยกัน 3 คน นายวิมลกับนางนิത്യมีบุตร 4 คน รวมทั้งผู้ร้อง ผู้คัดค้านเป็นผู้ดูแลนายวิมลตลอดมา สามารถพูดและสื่อสารภาษากันได้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขผู้ร้องย้ายไปอยู่กับสามีที่จังหวัดระยองเป็นเวลาหลายปีแล้ว ผู้ร้องไม่สามารถสื่อสารหรือความหมายกับนายวิมล คงเจตนาที่จะเข้าดูแลผลประโยชน์ทรัพย์สินของนายวิมลเท่านั้น จึงไม่สมควรเป็นผู้อนุบาลขอให้ยกคำร้องขอและมีคำสั่งตั้งผู้คัดค้านเพียงคนเดียวเป็นผู้อนุบาลศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งว่า นายวิมลหรือวิมลศักดิ์ศรีเพริศ เป็นคนไร้ความสามารถ โดยให้นางทองดี ศรีเพริศผู้คัดค้านเป็นผู้อนุบาล และให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องผู้ร้องอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้นางสาวดวงดาว ศรีเพริศผู้ร้องกับนางทองดี ศรีเพริศ ผู้คัดค้าน เป็นผู้อนุบาลร่วมกันของนายวิมลหรือวิมลศักดิ์ ศรีเพริศ คนไร้ความสามารถ นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นผู้คัดค้านฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีคงมีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านว่า สมควรตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้อนุบาลเพียงคนเดียวหรือไม่เห็นว่า การตั้งผู้อนุบาลนั้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 28วรรคสอง บัญญัติว่า "การแต่งตั้งผู้อนุบาลอำนาจหน้าที่ของผู้อนุบาล และการสิ้นสุดของความเป็นผู้อนุบาลให้เป็นไปตามบทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายนี้" ซึ่งมาตรา 1463 ในบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติว่า "ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถภริยาหรือสามียอมเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอและถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลก็ได้" เห็นได้ว่าในเบื้องต้นจะต้องตั้งคู่สมรสเป็นผู้อนุบาลก่อน

เพียงคนเดียว หากมีผู้อื่นร้องขอและมีเหตุสำคัญศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลก็ได้ การจะตั้งทั้งคู่สมรสและบุคคลอื่นเป็นผู้อนุบาลร่วมกันจะไม่สอดคล้องกับมาตรา 1463 นี้ จากทางนำสืบของทั้งผู้ร้องและผู้คัดค้านก็ไม่ปรากฏว่ามีเหตุสำคัญใดที่จะตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล ส่วนที่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าการตั้งผู้ร้องเข้ามาเป็นผู้อนุบาลร่วมกับผู้คัดค้านนั้นก็เพื่อจะช่วยกันดูแลผลประโยชน์ของนายวิมลไม่ให้เกิดความเสียหายได้นั้นศาลฎีกาเห็นว่า การจัดการสินสมรสของคนไร้ความสามารถนั้นผู้อนุบาลต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/16คือถ้าเป็นการจัดการตามมาตรา 1476 วรรคหนึ่ง ก็จะต้องได้รับอนุญาตจากศาลก่อน ดังนั้นจึงไม่มีเหตุสมควรที่จะตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลร่วมกับผู้คัดค้าน ฎีกาของผู้คัดค้านฟังขึ้นพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ผู้คัดค้านแต่ผู้เดียวเป็นผู้อนุบาลนายวิมลหรือวิมลศักดิ์ ศรีเพริศ คนไร้ความสามารถ

องค์คณะ

อากร อัชกุล · สุทธิ นิธิโรจน์ · สุชาติ ถาวรวงษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6939/2537>